

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

13. De primo gradu amoris perfectioris, qui est velle Deo bona quæ
possidet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

CAPUT XIII.

De primo gradu Amoris perfectioris, qui est velle Deo bona quæ possidet.

1.
Deo à nobis nihil boni accedit.

Videri posset fortassis alicui hæc disputatio super vacanea: Deus enim ipse suum bonum est, nec imminutionis capax, nec augmenti, & tamen nullus sit, qui illi de tanta felicitate gratuletur, imò sint qui invident, nihil tamen inde Deo decederet, & quamvis millies per diem magno mentis nisu ardoreque animi homo aliquis Deo bene velit, & de tanta, quam totâ æternitate possidet, bonorum affluentia gaudeat, nulla inde in bonis Deus incrementa accipiet: ut quid ergò, ut Deo gratificetur aliquis, in istis congratulationibus tantum temporis studijque consumere? Qui ita loquantur, Amoris ignorant ingenium & indolem: qui dum amantem cum re amata ita conjungit, ut è duobus unum efficiat, facit etiam ut bonum amici suum existimet, & tantum, vel etiam amplius, de bono amici lætetur, quàm de suo.

2.
Tamen nobis laudandus exemplo Reatorum.

Quid quæso agunt beati illo cives? in quo magis cum incredibili voluptate, potissimum occupantur, quàm ut congratulabundi Deo dicant: *Benedictio, & claritas, & sa-*

pietas, & gratiarum actio, honor, virtus, & fortitudo Deo nostro in secula seculorum. Amen & quid est quod sæpius ingemunt, qui erant, qui est, quàm quod Deo de tanta bonorum affluentia ex eius naturâ promanante lætitiâ hauriant inenarrabilem: eisque contingat, quod aliquando fideli famulo dicendum promisit Iesus Christus, *Intra in gaudium Domini?* Verè intrarunt in gaudium Domini, quia magno illo & interminabili lætitiæ & voluptatis Oceano, quo Deus ipse perfunditur, velut immerfi absorptique in voces congratulationis plenas, lætidesque prorumpunt.

Atque hæc amantium Dei inter huiusce vitæ casus adversos familiaris est occupatio, quâ sese recreant reficiuntque, dum ab huius vitæ solitudine, ad illum bonorum omnium fontem properant, & ex illo hauriunt, quò malorum suorum obliviscantur. *Memor fui Dei, & delectatus sum*, aiebat David: sed & sponsa in Canticis amantium exemplar, in quibus præsertim suas delicias collocat, quàm in sponsi pulchritudine, cæterisque eius bonis deprecandis? *Ecce tu pulcher es dilecte mi.* & ille Salomonis Pater, dum canit: *Speciosus formâ præ filiis hominum; diffusa est gratia in labijs tuis.* Quid quærit aliud, quàm illo gratulatorio Epithalamio sponso gratulari, & cum illo

3.
Et proborum in adversis.

de

de gaudiorum incrementis lætari?

4.
Etiam ad-
mirandus.

Qui de Theologia mystica scribunt, admirationem Dei, & laudem congratulationeque inter præcipuas animi altissimè Deum contemplantis occupationes magnè æstimant, & amantem inde alimentum petere flammis suis arbitrantur: *Quis similis tui in fortibus Domine?* inquit ille amantium Coryphæus, *quis similis tui magnificus* &c. Quod sapientissimis Philosophis, ut Epicteto, ignotum nõ fuit, qui ultimos vitæ suæ annos senilesq; spiritus nullibi meliùs quàm in Dei Opt. Max. laudatione cõsumptum iri aiebat: noverat ille, quod postea asseruit S. Bernardus, primam, & maximam contemplationem esse admittationem divinæ Majestatis.

5.
Inde fructus ad hominem redit.

Diceret fortassis aliquis se ratiocinando assequi non posse quomodo hujusmodi congratulationes Deo gratæ acceptæque sint, cum nullum inde fructum ipse capiat, & quidquid voluptatis & utilitatis ex hoc fonte promanat, ad hominem redeat, & in illo permaneat. Atque hoc quidem negari non potest, & Deum quidem nullius egere certum est, multumque hac in parte Potentissimorum Principum esse dissimilem, qui muneribus maximè, laudibus etiam interdum capiuntur: ætati fuerit inter illos aliquis, qui lau-

datorem non pecuniâ, sed solo pecuniæ sono ac tinnitu remuneratus sit, dicens, verborum sonitum metalli sonitu bene compensari. In Deo tamen alia est nobiscum procedendi ratio, qui nihil à nobis præter amorem, amorisque argumenta ac testes requirit, in quibus unum ex probatissimis amicam & sinceram congratulationem esse meritò dixeris. Non animalium sacrificia magnè æstimat; *Non accipiam*, inquit, *de domo tuâ vitulos, neque de gregibus tuis bircos: quoniam mea sunt omnes fera silvarum*: quid ergo gratius tibi offeretur, Deus meus? *Sacrificium laudis*; inquit: q. d. *Date mihi pectus & os plenum congratulationis & laudis: hæc ego inter officia honoris & amoris mihi longè gratissima numerabo. Quasi hominem sic alloqueretur*, inquit Augustinus: *Noli laborare quid mihi des, sine labore habeo quod volo*: laudatio enim laboris parum, aut nihil habet. Unde subdit idem Pater: *Securi sumus, non imus in Arabiam tibus querere, non sarcinas avari negotiatoris excutimus, sacrificium laudis à nobis querit Deus. Laus verò congratulationem, & congratulatio laudem includit.*

6.

Pastor ille Evangelicus, ubi ovem perditam, & à se per dumeta, saltusque magno labore questam tandem reperit, & in humeros elatam domum retulit; quid aliud vici-

Gratulatione petit. Christus in parabola de ove perditâ.

vicinos, vicinasque convocando ab iis postulat, quàm ut cum ipso in communionem lætitiæ veniant, idque animi orisque congratulationibus testatum faciunt, id se ab ipsis amoris & benevolentiae testimonium exposcere: quod si pro unius oviculæ recuperatione repleti vult omnes lætitiâ, & quodammodo sibi universum applaudi; quantò magis gratas esse censebimus de infinitâ bonorum possessione semper & inviolabili congratulationes & applausus? Amoris hæc indoles est, & ingenium amantium, qui se congratulationis terminis non continent; sed amato suo tam benè volunt, ut etiam casibus impossibilibus, & contradictoriis sese implicant, ut alas amoris explicent, & hoc unum curant ut quantum de amati gaudio gaudeant, omnibus palàm faciant.

7. Hoc utcumque declarat, quod S. Augustino tribuitur ardentissimum, sed intricatissimum in terminis votum: *Domine Deus, ita te diligo, ut si Deus essem, & tu Augustinus; vellem sortem inter nos commutare, & ego Augustinus esse, ut tu Deus esses.* In quo apparet quasi cæco impetu voluntatem in amati bonum ferri, neque dare otium intellectui, ut attendat ad ea quæ dicit, & dictorum ac voti impossibilitatem videat: impossibile enim est Deum velle non esse; cum ultimus ipse sit sibi omnium suo-

7.
S. Augustinus,

rum amorum, & desideriorum finis.

Permittendi nihilominus sunt divinis illis Amantibus hujusmodi loquendi excessus, &, ut sic loquar, in lingua amoris familiares idiotismi, in quibus non tam quid fieri possit dispiciunt, quàm ardores æstusque amoris, quantum possunt volunt exprimere. Non improbemus quod ipsi Cælitæ probant. Extat hujus rei argumentum in revelationibus S. Birgittæ mirabile simul & amabile. Hæc agens cum B. Virgine Dei Matre, suumque erga illam amorem quibus poterat verbis aperiens: *Benedicta, inquit, sis tu, & Maria Mater Dei, & benedictus sit idem Deus Filius tuus Jesus Christus, pro omni gaudio, quo me perfudit, ex eo quod Dei Mater ejus sis: ipse idemque novit, quòd Maria filia Joachim est mihi charior, quàm liberi mei, & magis vellem Birgittam filiam Birgeri nunquam fuisse natam, quàm Mariam filiam Joachim non esse pro-*

8. & S. Birgittæ Extrav. c. 63.

genitam, & levius eligerem Birgittam esse in inferno, quàm Mariam filiam Joachim, non esse Matrem Dei in cælo. An putas à B. Virgine hos loquendi excessus fuisse improbatos? minimè verò: promissis, ingentibus remunerata est: sic enim continuò illam affatur: *Filia, scias verò Mariam filiam Joachim futuram tibi utilio-*

rem,

rem, quàm tu Birgitta filia Birgeri sis tibi ipsi, & quòd eadem filia Joachim, quæ est Mater Dei, velit esse pro matre filijs Ulphonis & Birgittæ.

Didicerat (ut arbitror) à matre similes loquendi formulas Carolus primogenitus Birgittæ filius, Deiparæ cliens & amator ardentissimus, quem inter cetera dicere solitum accepimus, si quid deesset Mariæ ad dignitatem matris spectans, libenter se oppetiturum mortem, & inferorum cruciatus toleraturum, ut illa in integram restitueretur. Quam generosam excellentis amoris testificationem ita gratam acceptamque habuit B. Virgo, ut dum cum morte postea ille luctaretur, dæmoni obstiterit ne propius ad lætuli spondam accederet, perfectam de peccatis contritionem illi impetrarit, animam è corpore egredientem sinu suo exceperit, & coram Christi tribunali pro illa perorarit, causamque contra dæmonem evicerit, ac clientem celo intulerit. Quid quòd Beatissima Virgo istidem verborum emphasibus suum erga Beatum Alanum aliosque mortales criminibus obrutos amorem testificetur? Dixit enim aliquando Alano, se tam cupidam fuisse salutis ipsius, tamque studiosam, etiam dum peccatis teneretur implexus, ut Deum pro illo deprecans paratam se diceret etiam

inferorum tormenta perpeti, si falsus ipse id exigeret, addiditque se erga singulos peccatores ita affectam esse, ut si Deo ita videretur, omnes totius mundi alteriusque vitæ cruciatus pro cuiusque salute lubentissimè subiret. quæ omnia eò credibiliora mihi videntur, quòd Moylis pro populo Israelitico, & deinde Pauli pro eodem intercessionibus plus aliquid admirabilitatis complecti videntur, dum unus deleri de libro vitæ, alter anathema fieri, ut illi bene sit, optant atque deprecantur. Quibus verbis cum ipsi secum pugnare videantur, ardore animi æstusque, quos patiuntur, inexplicabiles admiramur, & non tam quid dicant, quàm quid dicere velint, attendamus.

Sit ergo primus amoris perfectissimi gradus, gaudium de bonis Dei, & de tantæ felicitatis possessione amantissima & indefessa congratulatio, quæ ita illi omnia salva, & inconcussa esse velimus, ut si de infinita illa bonorum noverie per impossibile aliquid deperiret, quantumcumque exiguum, id nos omnium bonorum nostrorum jacturâ, & malorum perfectione illi vellemus restitutum.

9.
Et filij
eius Ca-
reli.

10.
Et B. V.
pro pec-
cator.

CAPUT XIV.

De secundo gradu Amoris
perfecti, quo bonum ali-
quod Deo volumus ex-
trinsecus adveniens.

I.
I. etatur
Deus bo-
nis actio-
nibus.

DE duobus bonis, Voluptate
scilicet, & Gloria, questio esse
potest: cum enim Deus sit ipse Vo-
luptatis & Gloriae immensus &
interminabilis Oceanus, nec ab
ullo aliquid emendicet, & quid-
quid alicui Voluptatem & Gloriae
patere potest, hoc ab ipso tanquam
a primo omnium bonorum fonte
derivetur; quis aquae guttulam
fonti perenni, aut lucis radium so-
li in amoris sui argumentum affe-
rendum sibi arbitrabitur? Vera
sunt ista: verum tamen etiam est,
Deum plus voluptatis capere ex
actionibus nostris cum virtute
conjunctis, quam ex hominis ali-
cujus ignavia atque socordia, &
operibus vitio contaminatis. In
sacris paginis, sanctisque Patribus
nihil frequentius occurrit, quam
Deum mandatorum suorum exe-
cutionem cum voluptate intueri,
hominumque pro gloriae suae pro-
pagatione heroicis conatus liben-
ter inspicere, de ijs gaudere, &
exultare. Sophonias Propheta,
postquam dixit: *Reliquia Israel non
facient iniquitatem, nec loquentur*

Sophon. 3.

*mendacium. aliaque addidit; tum
subjungit: Dominus Deus tuus in
medio tui fortis, ipse salvabit: gaude-
bit super te in latitibus, silebit in dilectio-
ne tua, & exultabit super te in laude.*
Quod si recessus ab iniquitate &
mendacio Deo latandi & exultan-
di materiam praebeat, quanto ma-
jore dabit fortissimi alicuius mar-
tyris in catasta, aut ad bestias, me-
dialve inter flammis depugnantis
aspectus? Animavit se hac cogita-
tione unus e septem pueris Ma-
chabeis, dum medios inter crucia-
tus ita loquitur: *Dominus Deus assi-
cist veritatem, & consolabitur in no-
bis.* Sic dicitur ab Isaia Deus apo-
riari, hoc est angere, & contristari,
quod hominem non reperiat, qui
murum pro domo Dei se consti-
tuat, aut malis populi remedium
aliquod conetur adferre: dubio
procul si quis eiusmodi vir illi oc-
currisset, non parvo inde gaudio
fuisset affectus: *Et vidit quia non est
vir, & aporiatu est, quia non est qui
occurrat.*

2. Machab.
cap. 9.

Quid quod Deus eam, quam
de hominibus fortissimis eorum-
que gestis concipit latitiam, non
contineat intra se; sed eam, quan-
do se dat occasio, verbis indicet
alijsque prodat argumentis? Dæ-
moni in consessu Angelorum com-
parenti dixit: *Nunquid considerasti
servum meum Iob, quod non sit ei simi-
lis in terra, homo simplex & rectus, &
timens Deum, & recedens a malo?* q. d.
Ego

2.
Et latti-
tiam te-
stantur.

Iob. 1.